

TEKSİFLE ARB ARANMASI

Diğer adı: EZN boyalı preparat incelemesi.

Kullanım amacı: Tüberküloz olasılığı düşünülen vakalarda, kültür için kullanılacak materyelde kısa zaman içinde değerlendirme yapılması amacıyla kullanılır. Tüberküloz tedavisine alınan, balgamında basil bulunan hastaların tedaviye verdikleri cevabın izlenmesi sırasında da yararlı olabilir.

Genel bilgiler:

- Tüberküloz basilinin doğrudan mikroskopik olarak araştırılması amacıyla kullanılır. Akciğer tüberkülozu olasılığının araştırılması amacıyla, balgam örneğinden değerlendirme yapılıyorsa, çalışmanın üç ayrı günde sabah ilk alınan balgam numuneleri kullanılarak tekrarlanması tavsiye edilir.
- Hızlı sonuç veren ve ucuz bir yöntem olması sebebiyle, aktif tüberküloz olasılığı düşünülen hastalarda öncelikle uygulanır. Mikobakteriler, lipitten zengin hücre duvarlarının özelliği nedeniyle Ziehl-Neelsen tekniği kullanılarak yapılan boyama işlemi sonucunda kırmızıya boyanırlar. İlk boyamadan sonra asit-alkol karışımı kullanılarak yapılan renk giderme işlemi sonucunda, diğer bakterilerin aksine tuttıkları boyayı salmazlar. Bu yöntemle aside dirençli bakterilerin belirlenme hassasiyetinin %45-75 arasında değiştiği bildirilmektedir. Test sonucunun pozitif bulunabilmesi için bakteri yoğunluğunun 5,000 – 10,000/mL arasında olması gerekir.

Test sonucunun yorumu:

- Balgamda ve eksüdalarda aside dirençli saprofit bakteri bulunma olasılığı azdır. Bu sebeple klinik özelliklerin de uyumlu olması halinde, pozitif bulunan test sonuçları aktif tüberküloz olasılığını destekleyen bir veri olarak kabul edilir. Buna karşılık mide suyunda ve idrarda aside dirençli saprofit bakterilerin bulunma olasılığının yüksek olması sebebiyle sonuçlar daha dikkatli yorumlanmalıdır. Direk boyama yöntemiyle yapılan değerlendirme yalnızca bir tarama yöntemi olarak kabul edilmelidir. Klinik olarak tüberküloz olasılığı düşünülen vakalarda, sonucun pozitif veya negatif olmasına bakılmaksızın, bütün hastaların mutlaka kültür veya PCR tekniği kullanılarak da değerlendirilmesi önerilir.
- Değerlendirme en az 100 mikroskop sahası incelenerek yapılır. Hiçbir alanda basil görülmemesi durumunda sonuç “negatif” olarak rapor edilir. Aside dirençli basil tespit edilmesi durumunda sonuçlar aşağıdaki skalya göre derecelendirilerek rapor edilir:

(+ 1) Pozitif: Her 100 mikroskopi alanında 1-9 basil bulunması.

- (+ 2) Pozitif: Her 10 mikroskopi alanında 1-9 basil bulunması
- (+ 3) Pozitif: Her mikroskopi alanında 1-9 basil bulunması.
- (+ 4) Pozitif: Her mikroskopi alanında >9 basil bulunması.

Numune: Balgam, bronkoalveolar lavaj sıvısı, mide suyu, idrar, BOS, plevra, perikard, ascites ve eklem sıvısı gibi vücut sıvıları.

Referans değeri: Negatif.